

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 27/6

4 հոկտեմբերի 2016թ.

Քննարկվեց «Ակթերեյդ-Առմ» ՍՊԸ գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ 31.08.2016թ. թիվ 2131366 ակտի դեմ:

«Ակթերեյդ-Առմ» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

Սույն թվականի օգոստոսի 22-ին ժամը 12:45-ի սահմաններում «Ակթերեյդ-Առմ» ՍՊԸ (այսուհետ նաև՝ ընկերություն) տրամադրության տակ գտնվող ՀԴՄ սարքը անհասկանալի պատճառով կրկին սկսել է չաշխատել: Այդ պահին երկու հաճախորդ մտել են վաճառակետ: Ապրանքները ներկայացնելուց հետո հայտնել են, որ հետաքրքրված են և ցանկանում են ձեռք բերել դրանք: Նրանց հայտնվել է, որ այս պահին հնարավոր չէ գործարք կատարել, քանի որ ՀԴՄ-ի հետ կապված խնդիրներ են առաջացել և խնդրել են մի փոքր ուշ նորից մոտենալ:

Այցելուները պատասխանել են, որ խնդիր չկա, գումարը թողնեն, ապրանքը վերցնեն, հետո 5 րոպեից կգան կտրոնի հետևից: Վստահելով հաճախորդին՝ այդպես էլ արվել է: Սակայն 5 րոպե անց ներս են մտել նույն անձիք և ներկայացել են որպես հարկային տեսուչներ: Ներկայացրել են ծառայողական վկայականներն ու 15.08.2016թ-ի թիվ 2224966 հանձնարարականը, որում նշված է՝ ... կատարել ՀԴՄ շահագործման կանոնների պահպանման ուսումնասիրություն, իսկ (հսկիչ գնում) տեքստը տեղադրված է փակագծերի մեջ: Վերջիններս հայտնել են, որ իբր ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրվել իրենց, որի համար ընկերությունը տուգանվելու է: Նրանք կազմել են 22.08.2016թ-ի թիվ 2224966 արձանագրությունը, որում ընկերության առարկությունների մասին համապատասխան գրառում է կատարվել:

Հաջորդ օրն ընկերություն են այցելում այլ հարկային տեսուչներ և հայտնել, որ նախորդ տեսուչները գտնվում են արձակուրդի մեջ, ներկայացրել են նոր՝ 24.06.2016թ-ի թիվ 2131366 հանձնարարագիրը, որում մասնավորապես նշված է՝ ... իրականացնել ՀԴՄ կիրառման ճշտության ստուգում...: Այս հանձնարարականում ընդհանրապես չկա որևէ նշում հսկիչ գնում իրականացնելու իրավունքի մասին: 26.08.2016թ-ին ներկայացվել թիվ 2131366 ակտի նախագիծը և հայտնվել է առարկություններ ներկայացնելու 5 օրյա ժամկետի մասին:

27.08.2016թ. պատվիրված նամակով ներկայացվել են առարկություններն ու հիմնավորումները, ինչին ի պատասխան 31.08.2016թ-ին ստացվել է միայն թիվ 2131366 ակտը, որում նշված է, որ առարկությունները չեն ընդունվել: Մինչդեռ ընկերությունը ներկայացված առարկություններում խնդրել էր նաև տրամադրել բավարար տեղեկատվություն հարկային տեսուչներ՝ Դ.Ավետիսյանի և Ս.Ջեյրանյանի 24.08.2016թ. դրությամբ արձակուրդի մեջ գտնվելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ՀԴՄ-ների անսաքրության մասին հարկային տեսուչների տեղեկացված լինելու մասին:

Արձանագրությունը և ակտը կազմվել են սխալ՝ թերի վարչարարության արդյունքում, ինչպես նաև մի շարք օրենքների խախտմամբ:

Նախ անդրադառնանք 15.08.2016թ-ի թիվ 2224966 հանձնարարականում նշված գործառույթներին՝

Իրավական ակտերի մասին ՀՀ օրենքի 41-րդ հոդվածի 6-րդ կետի, 3-րդ հոդվածի դրույթներից հետևում է, որ վերհիշյալ հանձնարարագրում բացակայում է հսկիչ գնում իրականացնելու թույլտվությունը:

Ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածով սահմանվում է ստուգման և ուսումնասիրության հասկացությունները, որտեղ դրանք հանդես են գալիս որպես առանձին իրավակարգավորումներ, ուստի պարզ է դառնում, որ վերոհիշյալ

հանձնարարագրով հարկային տեսուչների գործողությունները զուրկ են եղել իրավական հիմքերից: Հետևապես դրա արդյունքում կազմված վարչական ակտն օրինական ուժ չունի:

Տվյալ դեպքում գործ ունենք մի իրավիճակի հետ, երբ ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ. թիվ 846-Ն որոշմամբ հաստատված ՀԴՄ շահագործման կանոնների 23-րդ կետով սահմանված ընթացակարգը չի պահպանվել ոչ թե վաճառողի, այլ հենց գնորդի համապատասխան գործողություններով պայմանավորված: Հետևապես, ստուգում իրականացնող անձանց եզրահանգումներն այն մասին, որ խախտվել են վերոհիշյալ դրույթները՝ անհիմն են և իրավազուրկ:

Բացի այդ, ընկերությունը գտնում է, որ ստուգելու համար ստուգում իրականացնող անձի լիազորությունների առկայությունը տնտեսվարող սուբյեկտը մինչ ստուգումը փաստացի սկսելն իրավունք ունի ծանոթանալու ստուգման հանձնարարագրին, հիմք՝ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 04.03.2011թ. թիվ ՎԴ/5848/05/08 որոշումը:

Երբ 12:30 րոպեին հարկային տեսուչները մտել են խանութ, նրանք պարտավոր էին ներկայացնել համապատասխան փաստաթուղթը, որը հաստատում է ստուգման ընթացքում իրենց կողմից հսկիչ գնում կատարելու իրավունքը: Սակայն նշված ընթացակարգը չի պահպանվել՝ խախտելով ՀՀ ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, ինչպես նաև Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 4-րդ կետի պահանջները:

Բացի այդ վարչական մարմինը 12:30-ին, իմանալով ՀԴՄ-ի հետ կապված խնդրի առկայության, ինչպես նաև անձի համար ոչ բարենպաստ հանգամանքի մասին, օրինական վարչարարության շրջանակներում պարտավոր էր պարզել խնդրի առկայությունն ու դրա պատճառները: Պարզելուց հետո նա պետք է փորձեր վերացնել դրանք՝ օգնելով գործարարին վերադառնալու բնականոն գործընթացին: Հարկային տեսուչը, նախապես իմանալով ՀԴՄ կտրոնը տալու անհնարինության մասին, չի դադարեցրել առուվաճառքի գործողությունն ու համոզել է գործարարին վերցնելու գումարը և տալու ապրանքը, այսինքն՝ վարչական մարմնի ներկայացուցիչը, հստակ իմանալով կատարվելիք գործողության ապօրինության մասին, ոչ միայն չի նախազգուշացրել, կանխարգելել ապօրինությունը, այլև իր գործողություններով նպաստել է օրինազանցությանը՝ դրանով իսկ դառնալով զանցանքի մասնակից: Անդրադառնալով ստուգող մարմնի գործառույթներին, հարկ է նշել, որ պետության ներկայացուցիչը պետք է կանխարգելի զանցանքը, ոչ թե անգործությամբ մատնված սպասի, որպեսզի իր աչքի առաջ իրականանա իրավախախտում և դրանից հետո միայն անմիջապես տուգանի դրա համար:

Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների ստուգումը սկսվում է ոչ թե գնման, այլ հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման, շահագործման կանոնների ստուգման (հսկիչ-դրամարկղային մեքենայի հետ կապված գործողությունների կատարման) պահից, որը ենթադրում է նաև համապատասխան ստուգվող տնտեսվարող սուբյեկտի տեղեկացվածություն ստուգման մասին:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները: Տվյալ դեպքում, փաստական հանգամանքներն են՝ ՀԴՄ սարքի անաշխատունակությունը գործարքը կատարելու պահին և այդ մասին վարչական մարմնին անհապաղ տեղեկացնելու մասին անհերքելի փաստը: Նույնիսկ Z հաշվետվությունը հանելու վրա հարկային տեսուչը ծախսել է ավելի քան 10 րոպե ժամանակ, ինչը փաստում է այն մասին, որ ՀԴՄ-ն եղել է անսարք վիճակում:

Ինչ վերաբերվում է հարկային տեսուչի «չի աշխատում» մի վաճառի» արտահայտությանը, ապա դա սխալ մոտեցում է այն տեսակետից, որ գործարարներին պարտադրաբար վաճառված սարքերի անսարքությունների հետևանքով գործարարի բիզնեսին չպետք է

վնասներ հասցվեն: Դրա վառ ապացույց է դեղատան օրինակը՝ երբ դեղատուն է մտնում սրտի արատով քաղաքացին և համապատասխան դեղամիջոց է ցանկանում ձեռք բերել, այն էլ շտապ:

Վարչական մարմնի կողմից իրականացվել է թերի վարչարարություն, և առավել քան ակնհայտ է, որ անձի համար ոչ բարենպաստ հանգամանքը կանխիկ վճարումը ՀԴՄ չմուտքագրելը և ՀԴՄ կտրոն չտրամադրելը, ստուգող հարկային մարմնի կողմից ստուգման շրջանակներում չի կարող համարվել օրենքի խախտում: ՀԴՄ-ի անսարքության մասին իմանալուն պես 12:30-ին, երբ ստուգողները տեսել են, որ ՀԴՄ սարքը միացնելու, վերանորոգելու աշխատանքներ են տարվում, և այն պահին, երբ նրանց այդ մասին բանավոր հայտնեցին, պարտավոր էին միջոցներ ձեռնարկել, այդ անսարքությունները վերացնելու ուղղությամբ: Քանի որ վարչական մարմնի պարտականությունը ոչ միայն տուգանելն է, այլև կանխարգելիչ միջոցների ձեռնարկելը, հետագայում իրավախախտումները կանխարգելելու նպատակով: Հարկայինի աշխատակցի համար Z հաշվետվության դուրս բերման համար անհրաժեշտ է եղել առավել քան 10 րոպե, ինչը ևս մեկ անգամ ապացուցում է, որ ՀԴՄ-ն եղել է անսարք վիճակում և գործարարը հնարավորություն չի ունեցել ՀԴՄ տպելու:

Բացի այդ, ՀՀ կառավարության 2013 թվականի օգոստոսի 1-ի թիվ 846-Ն որոշման Հավելված թիվ 1-ում սահմանված է ՀԴՄ-ներին ներկայացվող տեխնիկական պահանջները, որոնց պետք է բավարարեն բոլոր ՀԴՄ-ները: Մասնավորապես, որոշման 24-րդ հոդվածում նշված ՀԴՄ-ի ծրագրային ապահովումը, ՀԴՄ-ի տեխնիկական պահանջներին համապատասխան, գործողությունների լրիվ իրականացումը: Իսկ հարկային մարմինը նախքան տուգանելը պետք է ստուգի արդյոք ՀԴՄ-ն սարքին վիճակում է, որպեսզի օբյեկտիվորեն հասկանա գործարարի ՀԴՄ տպելու հնարավորության առկայությունը:

Որոշման 25-րդ կետի 4-րդ ենթակետով սահմանում է, որ անսարքության կամ ֆիսկալային հիշողության անջատման դեպքում պետք է կասեցվի գործողությունների կատարումը: Նույն որոշման 30-րդ կետի համաձայն՝ ՀԴՄ-ի աշխատանքի ընթացքում անսարքություն հայտնաբերելիս՝ պատասխանատու անձը պարտավոր է անջատել ՀԴՄ-ն և դրա մասին անհապաղ տեղեկացնել իրավասու ղեկավար անձին, ինչն էլ իրականացրել է գործարարը և հայտնել այդ մասին տեսուչներին:

ՀԴՄ-ի կիրառման, ՀԴՄ-ի շահագործման կանոնների պահպանման նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու նպատակով հարկային մարմինը հսկիչ գնումներ կատարում է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով:

Բացի այդ ՀԴՄ-ների կիրառման մասին ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթների համաձայն, առաջին անգամ կիրառվող պատասխանատվությունը նախագգուշացումն է, ոչ թե տուգանքը:

Վերոգրյալի հիման վրա ընկերությունը գտնում է, որ ակտն ընդունվել է օրենքի սխալ կիրառման արդյունքում, ուստի այն «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածի 1-ին մասի հիմքով ենթակա է անվավեր ճանաչման:

Ղեկավարվելով ՀՀ Սահմանադրության 34-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, 51-րդ հոդվածի, ինչպես նաև «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի դրույթներով գանգատաբերը խնդրում է տրամադրել տեղեկատվություն հարկային տեսուչներ՝ Դավիթ Ավետիսյանի և Սուրեն Զեյրանյանի 24.08.2016թ-ի դրությամբ արձակուրդի մեջ գտնվելու վերաբերյալ ապացույցները:

Ընկերությունը խնդրում է տեղեկատվություն տրամադրել, թե հարկային մարմինը կարող է տեղեկություն ունենալ կոնկրետ հասցեում գործող ՀԴՄ սարքի անսարքության վերաբերյալ, ինչպես նաև որոշակի գործողությունների միջոցով խափանել ՀԴՄ սարքի աշխատանքը:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ընկերությունը խանդրում է անվավեր ճանաչել 22.08.2016թ. թիվ 2224966 արձանագրության հիման վրա կազմված 31.08.2016թ. թիվ 2131366 ակտը:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ պետի 15.08.2016թ. թիվ 2224966 հանձնարարագրի համաձայն «Ակթերեյդ-Առմ» ՍՊԸ-ում կատարվել է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների պահպանման ուսումնասիրություն (հսկիչ գնում): Արդյունքում 22.08.2016թ. կազմվել է հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ թիվ 2224966 արձանագրությունը, որում մասնավորապես նշվել է հետևյալը.

Հարկային տեսուչներ Դավիթ Ավետիսյանի և Սուրեն Զեյրանյանի կողմից 22.08.2015թ-ին ժամը 12:50-ին ք.Երևան, Բաղրամյան 31ա 23 հասցեում գտնվող «Ակթերեյդ-Առմ» ՍՊԸ-ում կատարվել է հսկիչ գնում՝ շտրիխ կոդ կարդացող սկաներ 1 հատ՝ միավորի գինը 109.000 դրամ և 1 հատ տպիչ՝ միավորի գինը 88.000 դրամ, որի դիմաց կատարվել է կանխիկ վճարում 197.000 դրամ: Կատարված վճարման արժեքը գանձապահ Եզոր Սարգիսյանի կողմից չի մուտքագրվել ՀԴՄ և համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրվել: Ուսումնասիրությունն իրականացնող անձինք ներկայացրել են ծառայողական վկայականները և ստուգման հանձնարարագիրը՝ ծանոթացման: Այնուհետև, ժամը 13:07-ին ՀԴՄ-ից դուրս է բերվել Z հաշվետվություն՝ 13.500 դրամ ընդհանուր գումարով, չմուտքագրված գումարը մուտքագրվել է ՀԴՄ, դուրս է բերվել կտրոն և կրկին անգամ դուրս է բերվել Z հաշվետվություն 210.500 դրամ ընդհանուր գումարով:

Գնված ապրանքը ուսումնասիրություն իրականացնող հարկային ծառայողների կողմից վերադարձվել է տնտեսվարողին և ետ է ստացվել հսկիչ գնման գումարը: Տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից խախտվել են ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ-ի թիվ 846-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 17-րդ և 23-րդ կետերի պահանջները, որը համաձայն նույն կարգի 40-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համարվում է ՀԴՄ-ների շահագործման կանոնների խախտում:

Հարկ է նշել, որ հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ 22.08.2016թ. թիվ 2224966 արձանագրությունը և հսկիչ գնումների արդյունքում վաճառված ապրանքների հետընդունման 22.08.2016թ. արձանագրությունը ստորագրված են ընկերության տնօրեն Մ.Ղազարյանի և վաճառող Ե.Սարգիսյանի կողմից:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ պետի կողմից 24.08.2016թ-ին հրապարակվել է թիվ 2131366 հանձնարարագիրը, որի համաձայն ընկերությունում կատարվել է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգում: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ 31.08.2016թ. թիվ 2131366 ակտը (այսուհետ նաև՝ Ակտ), որով վերոգրյալ խախտման համար կիրառվել է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 2-րդ կետով նախատեսված պատասխանատվությունը՝ գումարով 150.000 դրամ:

Գանգատում բերված պնդումների վերաբերյալ, որ հանձնարարագրում բացակայում է հսկիչ գնում իրականացնելու թույլտվությունը, այն պատճառաբանությամբ, որ հսկիչ գնում բառերը նշված են փակագծերի մեջ, հարկ է նշել հետևյալը.

Հարկային մարմնի կողմից հսկիչ գնումների անցկացման կարգը սահմանված է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի Հավելված 2-ով (այսուհետ՝ Հավելված 2):

Հավելված 2-ի 1.4. կետի համաձայն՝ հսկիչ գնումն իրականացվում է հարկային մարմնի ղեկավարի կամ հարկային տեսչության պետի կողմից տրված գրավոր հանձնարարագրի հիման վրա, որտեղ նշվում են հսկիչ գնում կատարելու հիմքերը, նպատակը, տնտեսվարող սուբյեկտի տվյալները (անվանումը, գտնվելու վայրը), հսկիչ գնում իրականացնելու վայրը, ժամկետները և հսկիչ գնում իրականացնող հարկային մարմնի պաշտոնատար անձի

(անձանց) տվյալները (անունը, ազգանունը, պաշտոնը)՝ վավերացված հսկիչ գնում իրականացնող հարկային մարմնի կնիքով:

Ելնելով վերոգրյալից՝ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 28.04.2011թ. թիվ 745-Ա հրամանով հաստատվել է հսկիչ գնում իրականացնելու վերաբերյալ հանձնարարագրի ձևը, որը համաձայնեցվել է նաև ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ քննարկվող դեպքում ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ պետի 15.08.2016թ. թիվ 2224966 հանձնարարագիրը բավարարում է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի Հավելված 2-ի 1.4. կետով նախատեսված պահանջներին: Հետևապես, գանգատում բերված պնդումները՝ հանձնարարագրում հսկիչ գնում իրականացնելու թույլտվությունը բացակայելու վերաբերյալ, հիմնավոր չեն:

Գանգատի ուսումնասիրության արդյունքում կարելի է հանգել եզրակացության, որ հսկիչ գնումը կատարած անձինք պետք է իրականացնեին նաև հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման ճշտության ստուգումը: Դրա մասին է վկայում այն հանգամանքը, որ ընկերությունը խնդրում է տրամադրել հսկիչ գնումն իրականացրած անձանց ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ պետի 24.08.2016թ-ի թիվ 2131366 հանձնարարագրով իրականացված ստուգման ընթացքում արձակուրդում գտնվելու վերաբերյալ ապացույցները:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել, որ թե «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի, թե նշված օրենքի Հավելված 2-ով համաձայն, համապատասխանաբար՝ ստուգում կատարելու և ուսումնասիրություն կատարելու վերաբերյալ հանձնարարագրերում նշվող պաշտոնատար անձանց տվյալների որոշման իրավասությունը պատկանում է համապատասխան հանձնարարագիրը հրապարակելու իրավասությամբ օժտված պաշտոնատար անձին, և որևէ իրավական ակտով նախատեսված չէ, որ հսկիչ գնումը կատարած անձինք պետք է կատարեն նաև դրանից բխող ՀԴՄ-ների կիրառման ճշտության ստուգումը: Հետևապես, գանգատով բերված պահանջը՝ իրականացված ստուգման ընթացքում հսկիչ գնումը կատարած անձանց արձակուրդում գտնվելու վերաբերյալ ապացույցներ տրամադրելու վերաբերյալ, ըստ էության, հիմնավոր չէ:

Գանգատում բերված պնդումների վերաբերյալ, որ «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն առաջին անգամ կիրառվող պատասխանատվությունը նախագգույնացումն է, այլ ոչ թե տուգանքը, հարկ է նշել, որ դրանք հիմնավոր չեն, քանի որ օրենքի նշված դրույթը վերաբերվում է առանց հսկիչ-դրամարկղային մեքենայի ներդրման գործունեություն իրականացնելուն, որը քննարկվող դեպքի հետ որևէ առնչություն չունի:

Ինչ վերաբերվում է հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ 22.08.2016թ. թիվ 2224966 արձանագրությունում արձանագրված խախտմանը, ապա այդ կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը.

Հանձնաժողովը, հիմք ընդունելով սույն գործում առկա ապացույցները (այդ թվում՝ ընկերության կողմից ներկայացված տեսագրությունը) գտնում է, որ իրականացված ուսումնասիրությամբ հիմնավորվել է ընկերությունում գնված ապրանքների դիմաց ՀԴՄ կտրոն չտրամադրելու, հետևապես նաև ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ-ի թիվ 846-Ն որոշմամբ հաստատված հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման կարգի պահանջները խախտվելու փաստը: Ընդ որում, հսկիչ գնման ընթացքում ձեռք բերված ապրանքների դիմաց ՀԴՄ կտրոն չտրամադրելու հանգամանքն ընդունում է նաև գանգատաբեր կողմը: Հսկիչ գնման ընթացքում վաճառված ապրանքների դիմաց ՀԴՄ կտրոն չտրամադրելու հանգամանքը գանգատաբերը պատճառաբանում ՀԴՄ-ի անսարքությամբ, ինչի մասին գործող կարգի համաձայն (ըստ գանգատի) հայտնվել է ստուգող տեսուչներին:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ-ի թիվ 846-Ն որոշմամբ հաստատված հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման կարգի 30-րդ կետի համաձայն՝ ՀԴՄ-ի

աշխատանքի ընթացքում անսարքություն հայտնաբերելիս՝ պատասխանատու անձը պարտավոր է անջատել ՀԴՄ-ն և դրա մասին անհապաղ տեղեկացնել իրավասու՝ ղեկավար անձին: Իրավասու ղեկավար անձը տեխնիկական սպասարկում և նորոգում իրականացնող իրավաբանական անձին կամ անհատ ձեռնարկատիրոջը (այսուհետ՝ սպասարկման կենտրոն) տեղեկացնում է ՀԴՄ-ի անսարքության մասին: Մինչև ՀԴՄ-ի նորոգումը կամ այն նորով փոխարինելը՝ ՀԴՄ-ների պարտադիր կիրառմամբ գործարքներ կատարելն արգելվում է:

Իրավասու ղեկավար անձը ոչ թե հարկային տեսուչներն են, ինչպես որ պնդում է գանգատաբերը, այլ՝ ընկերության տնօրենը կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձն է, որը պարտավոր է տեխնիկական սպասարկում և նորոգում իրականացնող անձին տեղեկացնել ՀԴՄ-ի անսարքության մասին: Բացի այդ, վերոգրյալ իրավանորմով հստակ սահմանված է, որ մինչև ՀԴՄ-ի նորոգումը կամ այն նորով փոխարինելը՝ ՀԴՄ-ների պարտադիր կիրառմամբ գործարքներ կատարելն արգելվում է: Այսինքն, եթե նույնիսկ անգամ գնումը կատարելու պահին ՀԴՄ-ն գտնվել է անսարք վիճակում, ապա ՀԴՄ-ի պարտադիր կիրառմամբ գործարք ընկերության կողմից չպետք է կատարվեր:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի, «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Կենտրոնի ՀՏ 31.08.2016թ. թիվ 2131366 ակտը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ